

V O O R A F

MARTINE BRAAKSMA, GERT RIJLAARSDAM EN HUUB VAN DEN BERGH: *Hypertekst schrijven en observerend leren als didactiek. Effecten op schrijfvaardigheid en kennisverwerving*

Schrijfonderwijs en schrijfonderzoek waren tot nu toe vooral gericht op het schrijven van teksten in de traditionele, lineaire, papieren vorm. Volgens Martine Braaksma, Gert Rijlaarsdam en Huub van den Bergh liggen hieraan twee aannames over leren ten grondslag: (1) als leerlingen een lineaire tekst moeten leren schrijven, moet het leerproces ook over een lineaire tekst gaan en (2) als leerlingen moeten leren schrijven, moeten ze ook schrijven. Om die aannames te weerleggen, voerden de onderzoekers experimenten uit met leerlingen van de bovenbouw van het secundair onderwijs. Doel was om het effect na te gaan van hypertekst schrijven en observerend leren op hun schrijfvaardigheid en kennisverwerving. In dit artikel geven ze inzicht in de manier waarop ze dat hebben uitgewerkt in een lessenserie voor het schrijven van betogen. Ze zijn ervan overtuigd dat het aanvullen en afwisselen van de reguliere didactiek voor schrijfvaardigheid met hypertekst schrijven en observerend leren zinvol kan zijn in de klassituatie.

TINEKE PADMOS, NORA BOGAERT, GREET GOOSSENS EN GOEDELE VANDOMMELE: *School met G-kracht. Geïntegreerd werken aan geletterdheid in beroepsrichtingen*

Eén op zes Vlamingen is onvoldoende geletterd om goed te kunnen functioneren in een opleiding, op het werk en in het maatschappelijk leven. Nadat deze schokkende cijfers over laaggeletterdheid in Vlaanderen bekend werden, heeft de overheid initiatieven genomen om aan de verhoging van de geletterdheid van de bevolking te werken. Eén ervan richt zich op leerlingen in het beroeps- en technisch secundair onderwijs, omdat zij de grootste kans lopen om de school laaggeletterd te verlaten. Met het project G-kracht wil het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) scholen met beroepsrichtingen stimuleren om actief werk te maken van de geletterdheid van hun leerlingen. In dit artikel schetsen Tineke Padmos, Nora Bogaert, Greet Goossens en Goedele Vandommele de uitgangspunten en werkwijze van het project. Inhoudelijk ligt de nadruk op de integratie van geletterdheidstraining in vakinhouden. Dat illustreren de auteurs met tal van functionele lees- en schrijftaken die makkelijk geïntegreerd kunnen worden in de lesinhouden van algemene vakken, praktijkvakken of technische vakken.

ACHTERKLAP/SRENILDE JANSSENS: *Het hoort niet, maar toch*ILSE HENDRICKX: *Walter Van Beirendonck en de Griekse vaas. Taalsteun in de lessen geschiedenis: de keuze van een vakgroep*

Taalbeleid is een onderwerp dat het best in de vakgroep wordt vormgegeven. Om de moeilijkheidsgraad van het vak goed te kunnen inschatten, moeten leraren zich in eerste instantie bewust worden van het taalregister en van de gevarieerde omgang met verschillende tekstsoorten in hun vak. Vervolgens moet de vakgroep het eens worden over welke begrippen de leerlingen op welk niveau moeten kennen en hoe die begrippen het best worden aangebracht en ingeoefend. Aldus het leerplan geschiedenis voor de A-stroom (VVKSO). De vakgroep geschiedenis van Regina Pacis Hove nam deze aanbeveling uit het leerplan ter harte om vorm te geven aan taalbeleid. Ondersteund door hun vakbegeleidster werkten ze een begrippenkader en begrippenleerlijn uit. Door leerlingen te ondersteunen bij de verwerving van een specifieke woordenschat trachten ze te werken aan de fundamentele doelstelling van hun vak: de ontwikkeling van het historisch bewustzijn en de historische attitude. In dit artikel geeft Ilse Hendrickx een inkijk in het proces dat de vakgroep de voorbije schooljaren heeft doorlopen.

INTERKL@S

JAN T'SAS

INGEBLIKT

VEERLE GEUDENS

Rita Rymenans
Hoofdredacteur
rita.rymenans@ua.ac.be